

Setkání správců NČLP a výboru ČSKB - 21. ledna 2026

Česká společnost klinické biochemie ČLS stála u zrodu nejen NČLP, ale i první použitelné verze DASTA verze 1. Za to jí patří velký dík.

Již v roce 1995 přizvala ke spolupráci kolegy z České hematologické společnosti a České imunologické společnosti, později i z dalších oblastí.

ČSKB stála u zrodu teoretických základů NČLP, které vycházejí z nomenklatury IFCC / IUPAC a jsou společně rozpracovávány v tuzemském NČLP i v zahraničním NPU, s nímž byla od samých počátků úzká spolupráce. Probíhá mapování mezi NČLP a NPU.

V současné době je v NČLP **7150 položek z gesce „B“** (biochemie), dle dokončeného mapování mnoha laboratoří na NČLP by měl číselník již obsahovat vše potřebné pro běžnou praxi.

ČSKB jmenovala v roce 2024 za gesci „B“ gestora Dr. Michala Vostrého.

Největším problémem je edukace laboratorních pracovníků a současně též kontrola provedených mapování (řeší se v rámci MZ+NCEZ+NASKL).

Považujeme za cenné a potřebné nadále vzájemně spolupracovat nad rozvojem NČLP a jeho promítáním do praxe:

- aktivně podporovat propagaci i kvalitní používání NČLP v praxi
- vzájemně koordinovat své aktivity týkající se NČLP či standardů
- dát na webové stránky základní informaci a odkaz na DASTACR
- domluvit standardní posílání informací členům ČSKB o upgrade NČLP
- pomoci najít několik expertů na finální kontrolu položek gesce B
- zvážit možnost revize a doplnění odborných informací v NČLP
- a další společné činnosti

Kontakty:

MUDr. Petra Lavříková - fluktuacia@gmail.com - správkyně NČLP
PharmDr. Michal Vostrý - vostrym@fnplzen.cz - gestor NČLP pro oblast biochemie
Ing. Miroslav Zámečník - zamecnik@sekk.cz - správce NČLP a DS4

Kde jsou informace o NČLP:

Vše důležité je na webu DASTACR, kde je podrobný popis NČLP i DS4 a kde jsou k dispozici nástroje pro práci s NČLP (program ČLP) i všechny číselníky potřebné pro informační systémy.

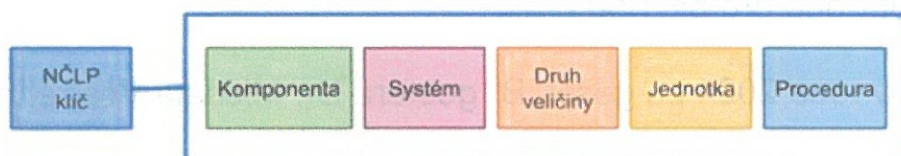
Viz: <https://www.dastacr.cz/>

Dokončují se nové Národní terminologické služby, kde bude k dispozici vše pro standard HL7 FHIR.

Počty položek NČLP (leden 2026):

biochemie	7150
hematologie	2239
TRF	245
farmakologie	1554
imunologie	9790
sérologie	3404
mikrobiologie	2113
atd.	
celkem	27827
již neplatných	6525

Konstrukce klíče NČLP:



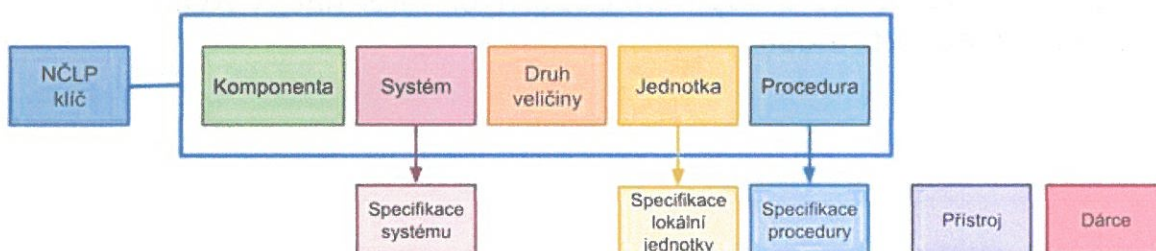
Každá položka Národního číselníku laboratorních položek je jednoznačně určena klíčem NČLP, za nímž je ukryta její definice tvořená pěticí jednoznačných prvků z číselníků **Komponent, Systémů, Druhů veličin, Jednotek a Procedur**.

Klíč NČLP tvoří pětice číselných znaků v rozsahu 00001 až 24999 a 50000 až 99999.

Definice položky vychází z nomenklatury IUPAC/IFCC - vyšetřují se komponenty v systémech, stanovuje se druh veličiny s odpovídající jednotkou, stanovení se provádí konkrétním postupem (metodou) - procedurou. Jednotka vychází ze soustavy SI, ve jmenovateli se nepřipouští předpona, ta smí být pouze v čitateli.

NČLP klíče byly zavedené již pro DS1 a DS2, původně pouze v rozsahu 00001 až 24999.

Specifikace k položkám NČLP realizované datovým standardem (stav v roce 2025):



K základním specifikacím systému a procedury (jsou již od DS3) je do DS4 doplněna **specifikace lokální jednotky** a **specifikace přístroje** (nyní využívá alergologie), k níž je vytvořen číselník. Pro speciální imunologická vyšetření typu crossmatch je od konce roku 2025 doplněna **identifikace dárce**.